
ADVIES

Ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 7 juni 2018 betreffende de premies om de alternerende opleiding te stimuleren

Aanvrager

Minister Bernard Clerfayt

Aanvraag ontvangen op

16 juli 2021

Aanvraag behandeld door

Commissie Economie - Werkgelegenheid - Fiscaliteit -
Financiën

Advies aangenomen door de Plenaire zitting van

9 september 2021

Vooraf

Het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 7 juni 2018 betreffende de premies om de alternerende opleiding te stimuleren, maakt het mogelijk om een «mentor »-premie ter waarde van 1.750 euro (per periode van 12 maanden) toe te kennen aan ondernemingen die een jongere tussen 15 en 25 jaar opleiden, en die geldt voor elke mentor die gedurende een periode van ten minste 6 maanden 1 tot 4 leerlingen opleidt.

Deze alternerende opleidingen, zoals aangeprezen door dit besluit, zijn volgens de Regering een kans om de huidige crisis aan te pakken en bij te dragen tot het sociaaleconomisch herstel van het Gewest. Daartoe is de Regering voornemens dit besluit te wijzigen en een aantal bepalingen aan te scherpen om ondernemingen aan te moedigen om personen alternerend op te leiden. Daarnaast is de nagestreefde toename van het aantal stageplaatsen in ondernemingen ook een noodzaak voor diegenen die een beroepsopleiding volgen waarvan het succes afhankelijk is van de voltooiing van een stage in een beroepsomgeving.

Vanuit deze invalshoek brengt het ter advies voorgelegde ontwerpbesluit verscheidene wijzigingen aan het besluit van 7 juni 2018 aan.

Het bedrag van de « mentor »-premie is opgewaardeerd tot 3.000 euro per leerling per periode van 6 maanden (in plaats van 1.750 euro). Dit bedrag geldt voor elke overeenkomst alternerend leren die tussen 1 september 2021 en 30 juni 2022 wordt gesloten. Net zoals in het besluit van 7 juni 2018 moet deze overeenkomst verband houden met de regelgevingen vermeld in artikel 1, 3° van dit besluit¹ of met één van de trajecten bedoeld in artikel 26/2 van het Vlaamse decreet betreffende het economisch ondersteuningsbeleid van 16 maart 2012. Een onderneming zou dus theoretisch kunnen genieten van maximum 12.000 euro per jaar en per mentor die 4 leerlingen begeleidt.

De doelgroep wordt ook uitgebreid tot elke leerling tussen 16 en 65 jaar die voor ten minste 6 maanden in dienst wordt genomen. Na verificatie bij de Regering zal deze leeftijd in het kader van het ter tweede lezing voorgelegde ontwerp van besluit tot 15 jaar worden verlaagd.

Artikel 3 van het ontwerp van besluit brengt enkele wijzigingen aan in de formaliteiten, die moeten worden vervuld om voor de premie in aanmerking te komen :

- Om de premie-aanvraag te vereenvoudigen, zal Actiris één enkel attest afgeven aan de werkgever, die het zal moeten invullen ;
- De digitalisering van de procedure zal worden vergemakkelijkt, gezien de handtekening van de mentor niet langer vereist zal zijn.

Er wordt slechts één premie per leerling toegekend aan de werkgever en deze kan niet worden gecumuleerd met de premie van 1.750 euro waarin het besluit van 2018 voorziet.

¹ Overeenkomst alternerend leren gesloten overeenkomstig het kadersamenwerkingsakkoord betreffende de alternerende vorming, gesloten te Brussel op 24 oktober 2008 tussen de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie ; Samenwerkingsovereenkomst van 20 februari 1995 betreffende de Permanente Vorming van de Middenstand en de kleine en middelgrote ondernemingen en de voogdij over het Instituut voor permanente vorming van de middenstand en de kleine en middelgrote ondernemingen, gesloten op door de Franse Gemeenschapscommissie, de Franse Gemeenschap en het Waalse Gewest ; Vlaams decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen ; Vlaams Decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen" ; Wet van 19 juli 1983 op het leerlingwezen voor beroepen uitgeoefend door werknemers in loondienst ; Hoofdstuk X van titel IV van de programmawet van 2 augustus 2002 ; Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

Advies

1. Algemene beschouwingen

1.1 Wijzigingen met betrekking tot de minimumleeftijd van de leerling

Brupartners neemt akte van de correcties die de Regering in tweede lezing aan het ter advies voorgelegde ontwerp van besluit wil aanbrengen, zoals de vertegenwoordigster van Minister Clerfayt dit tijdens de Commissie Economie-Werkgelegenheid-Fiscaliteit-Financiën van 2 september 2021 heeft aangegeven. In het ontwerp van besluit dat aan **Brupartners** werd toegezonden, staat immers dat de leerling minstens 16 jaar oud moet zijn opdat de « mentor »-premie van toepassing zou zijn. **Brupartners** is er voorstander van dat deze leeftijd tot 15 jaar wordt verlaagd, zodat deze met de huidige voorwaarden voor toegang tot alternerende opleiding of onderwijs zou overeenkomen.

1.2 Opwaardering van de alternerende opleiding en onderwijs

Brupartners staat positief tegenover de wens van de Regering om het bedrag van de « mentor »-premie tijdelijk op te waarden. Deze maatregel is slechts een eerste noodzakelijke stap in de richting van versterking van de alternerende opleiding. Ondanks de positieve initiatieven die de laatste jaren zijn genomen om de sector te ondersteunen, heeft deze immers nog steeds het imago een minderwaardige opleidingsmogelijkheid te zijn, hetgeen ongepast is gelet op de reële kansen op tewerkstelling die worden geboden aan leerlingen die met succes een alternerende opleiding of hun alternierend schooltraject hebben voltooid.

Daarom moedigt **Brupartners** de bevoegde gefedereerde entiteiten aan om diepgaand te werken aan een hervorming van de alternerende opleiding, om de ontwikkeling van het aantal stageplaatsen via andere middelen dan de « mentor »-premie voort te zetten, en om zich daarbij zoveel mogelijk te laten inspireren door de goede praktijken die in bepaalde buurlanden bestaan (zoals in Duitsland, dat het model van de « duale Ausbildung » sterk heeft ontwikkeld). De alternerende opleiding moet immers een opleiding van uitmuntendheid zijn, met een positief imago bij zowel leerlingen, werkzoekenden als werkgevers.

1.3 Door de voorziening bestreken periode

Brupartners neemt akte van de verduidelijkingen die de Regering heeft aangebracht met betrekking tot de stages met een minimumduur van 6 maanden, die in de loop van januari of februari 2022 van start gaan en die bijgevolg na de in het ontwerp van besluit vastgestelde einddatum van 30 juni 2022 nog aan de gang zouden zijn. Om elk misverstand te voorkomen dat tot het niet betalen van een premie aan de werkgever zou kunnen leiden, beveelt **Brupartners** de Regering aan om overleg te plegen met de betrokken opleidingsoperatoren om na te gaan of de data voor het begin van de opleiding overeenstemmen met de voorziene termijnen. Tevens raadt hij Actiris aan om bij elke betrokken operator na te gaan wanneer een opleiding die nog na de datum van 30 juni 2022 loopt, van start is gegaan.

1.4 Evaluatie van de voorziening

Met het oog op een opwaardering van de alternerende opleiding pleit **Brupartners** ervoor om een denkproces in gang te zetten over de verschillende aspecten die bijdragen tot de aantrekkelijkheid van

de premies die in het kader van een alternerende stage worden toegekend. Dit onderwerp, dat deel uitmaakt van de gedeelde prioriteiten van de Strategie Go4Brussels 2030, zou tijdens de toekomstige werkzaamheden in verband met de evaluatie van de steunmaatregelen voor tewerkstelling en opleiding aan de orde kunnen komen.

Tijdens deze komende evaluatie moedigt **Brupartners** de Regering aan hem om alle cijfergegevens te verstrekken waarover zij beschikt, zodat de voorstellen die zullen worden gedaan objectief zouden kunnen worden beoordeeld. **Brupartners** herhaalt echter dat de evaluatie, om volledig en objectief te zijn, een voldoende lange periode moet bestrijken. De geldigheidsduur van de in dit ontwerp van besluit voorziene bepalingen geldt echter enkel voor alternerende opleidingsovereenkomsten, die tussen 1 september 2021 en 30 juni 2022 worden gesloten.

1.5 Communicatie over de voorziening naar de ondernemingen toe

Deze vrij korte periode zou dus kunnen betekenen dat ondernemingen - en in het bijzonder de KMO's - er geen gebruik van kunnen maken, ook al zouden zij er belang bij hebben om ervan te genieten, in zoverre er enige tijd nodig is opdat zij kennis zouden nemen van de verschillende elementen die in de ter advies voorgelegde tekst zijn opgenomen en zij zich deze eigen zouden maken. **Brupartners** is dan ook van mening dat deze aandachtspunten tijdens de evaluatiefase van deze maatregel in gedachten zullen moeten worden gehouden en dat er een doelgerichte communicatiecampagne naar de ondernemingen toe zal moeten worden overwogen.

1.6 Financiering van de voorziening

Gelet op de aanzienlijke uitgaven die de gewestelijke Regering in het kader van de steunmaatregelen in verband met de huidige crisis heeft gedaan, neemt **Brupartners** er akte van dat de Regering de verhoging van de « mentor »-premie wil financieren door middel van de bedragen die door het herstelplan worden toegekend en die, indien nodig, zouden kunnen worden geput uit de fondsen die oorspronkelijk aan de tijdelijke maatregel « Activa.phoenix » waren toegewezen.

2. Bijzondere beschouwingen

2.1 Ontwikkeling van het aantal stageplaatsen

Brupartners herhaalt dat de problematiek van het gebrek aan beschikbaarheid van stageplaatsen in de werkomgeving niet alleen betrekking heeft op de CEFA en de efp. Ook het onderwijs met volledig leerplan en de beroepsopleidingen worden hiermee geconfronteerd, en heel in het bijzonder de sector van de sociaal-professionele inschakeling, waarvan het publiek ook toegang tot de verschillende zowel theoretische als praktische aspecten van de gevolgde opleiding moet kunnen krijgen. De « mentor »-premie is echter niet van toepassing op stages die in het kader van een opleiding bij een operator voor beroepsinschakeling of bij een onderwijscentrum met volledig leerplan worden gevolgd. **Brupartners** steunt daarom elk initiatief dat het mogelijk zal maken om in een professionele omgeving praktijken te ontwikkelen ten behoeve van leerlingen, cursisten en stagiaires die het verst van de arbeidsmarkt af staan en voor wie een concrete ervaring een niet te verwaarlozen troef is die ertoe bijdraagt om hun kwalificaties te versterken.

2.2 Uitbreiding van het leeftijdscriterium

Brupartners neemt er akte van dat de toegang tot de « mentor »-premie in het schooljaar 2021-2022 wordt uitgebreid tot elke leerling die jonger is dan 65 jaar. Hij zal aandachtig zijn voor de verdeling van het aantal leerlingen per leeftijdsgroep, dat zich in de betrokken periode voor een dergelijke voorziening zal inschrijven. Indien zich een aanzienlijke toename van een jonger publiek zou voordoen, zonder dat deze gepaard zou gaan met een evenredige toename van het aantal beschikbare stageplaatsen in ondernemingen, wijst **Brupartners** op het feit dat dit zou kunnen bijdragen tot een verergering van het waargenomen tekort ter zake, in het bijzonder voor diegenen die het verst van de arbeidsmarkt af staan, zoals in het vorige punt werd aangegeven.

2.3 Premie « jongere in alternerende opleiding »

Brupartners wijst op het bestaan van een premie « jongere in alternerende opleiding », bestemd voor jongeren onder de 18 jaar die zich via deze opleidingsmogelijkheid willen vormen, terwijl de « mentor »-premie, afgezien van de uitzonderlijke bepalingen die voor het schooljaar 2021-2022 zijn voorzien, ten goede komt aan ondernemingen die een leerling opleiden die jonger is dan 25 jaar. Volgens **Brupartners** zou de evaluatie van de steunmaatregelen voor tewerkstelling het mogelijk moeten maken om te oordelen in hoeverre een harmonisatie van de voorwaarden in verband met de leeftijd van het gevormde publiek al dan niet relevant is.

2.4 Automatisering van de « mentor »-premie

Brupartners merkt op dat de procedures in verband met de indiening van een aanvraag tot « mentor »-premie in feite zouden kunnen worden geautomatiseerd, in zoverre de opleidingsoperatoren over alle gegevens beschikken die vereist zijn om een dossier als volledig te beschouwen. De toezicht-afgevaardigden en de begeleiders, die de leercontracten en de stageovereenkomsten beheren, lijken immers over alle informatie betreffende de stage en het goede pedagogische verloop ervan te beschikken. In deze omstandigheden zou het volgens **Brupartners** raadzaam zijn om de aanvraagprocedure voor deze premie te vereenvoudigen, door de door de werkgever te volgen stappen en procedures te vergemakkelijken. De opleidingsoperator kan namelijk alle vereiste gegevens (waaronder de identiteit van de mentor) rechtstreeks aan Actiris doorgeven. De vermindering van het aantal personen dat bij de overdracht van informatie tussenkomt, zal ertoe bijdragen dat deze gemakkelijker kan worden gecentraliseerd en geraadpleegd in het geval dat er zich in de loop van de stage moeilijkheden zouden voordoen.

3. Artikelsgewijze beschouwingen

3.1 Artikel 2

Met betrekking tot artikel 2 van het ontwerp van besluit herhaalt **Brupartners** dat het belangrijk is dat de verschillende partijen die bij de alternerende stageovereenkomst betrokken zijn, over alle informatie met betrekking tot de inhoud en de uitvoering van deze overeenkomst kunnen beschikken. Bijgevolg, en in het kader van een vereenvoudigde procedure zoals aangegeven in het vorige punt, stelt **Brupartners** voor dat de identiteit van de mentor opnieuw zou worden vermeld in het formulier om de premie bij Actiris aan te vragen.

*

* *